

Svatopluk Klimeš CAPRIOLA;

galerie Kulturdrogeri, Vídeň, 2007, text do katalogu Mgr.Zdena Kolečková Ph.D.

Aristokraticky krásní i urputně elegantní Lipicánští bělouši v nepřirozeném, leč vrcholně sofistikovaném postoji španělské drezúry, jsou pro vídeňský kulturní prostor stejně symptomatickým atributem, jako řízek, sachr či licousy „našeho“ mocnáře. Taneční figura čtyřnohých akrobatů představuje rovněž leitmotiv výstavního projektu českého výtvarného umělce – malíře, fotografa a performerera Svatoopluka Klimeše.

V cyklu digitálních fotografií umístěných do světelných boxů nebo nainstalovaných mezi dvě kolejnice experimentálního výstavního prostoru DROGERIE autor zachytil prchavé okamžiky temporálních vizuálních konstelací, s nimiž byl konfrontován během návštěv rakouské metropole. Na rozdíl od většiny novodobých turistických nomádů nevytvořil bezprostřední snímky saturovaného cestovatele, ale spíše dílčí gesta fotografické participace na městském koloritu, včetně záznamů bezstarostných jízd tramvají, obrazové analýzy delikátního sortimentu vídeňských kaváren, periferního vnímání pouličních plakátů či detailů industriálních zákoutí, která jsme zvyklí vnímat výlučně v původních celcích. Jeho výše popsaná cestovatelská euforie pramenící z poznávání cizích krajů a mravů je umocněna osobně prožitými restrikcemi komunistického režimu, které se projevovaly mimo jiné právě omezením volného pohybu obyvatel tehdejšího Československa v jinak multikulturním středoevropském prostoru.

Fotografické vstupy, které Svatoopluk Klimeš vnímá jako výchozí platformu, pořídil běžnou digitální kamerou. Přidružoval se k turistickým výpravám, svůj fotoaparát orientoval podle směru aparátů jejich členů, kopíroval jejich spontánní fotografická gesta. Takto vzniklá zárodečná stádia budoucích průsvitek dále transformoval plošným opalováním jejich povrchu butanovou lampou a filigránským propichováním akcentovaného motivu rozžhavenými kovovými břity. Jemná kresba rytmického rastru, kterou tvoří světlo prostupující papírovou podložkou, v sobě obsahuje sekundární konotace k florálnímu ornamentu vídeňské secese. Mezi Klimešem často užívané postupy patří i akční zásahy brutálnějšího charakteru – stopy zanechané širokou železnou čepelí. Z naznačeného výčtu post-fotografických úprav je zřejmé, že charakter a intenzita jeho intervence jsou vždy podmíněny celkovým vyzněním konkrétního snímku, a tak v případě syrově urbánních výjevů (zahrnujících i projevy současného street-artu) penetroval fotografie obzvláště razantním gestem.

Mezi základní rozlišovací znaky tvorby Svatoopluka Klimeše však náležejí především spontaneita a optimismus. Nepřehlédnutelný humor, ale i důraz kladený na intimitu prožitku a skrytě přítomné erotické vrstvy zase odkazují k dadaismu, surrealismu či akčnímu umění poslední třetiny 20. století. Meritem jeho autorského přístupu je rovněž přítomnost performativního prvku, obsaženého jak v rovině pořizování jednotlivých fotografických a doprovodných textových záznamů, tak v momentu následných pyro-mechanických zásahů. A právě tento dynamický akt – propichování s propalováním – posouvá vznikající dílo z kategorie zaměnitelného technického záznamu do sféry vpravdě vysokého umění.

Mgr. Zdena Kolečková

Svatopluk Klimeš CAPRIOLE

Capriole [Italian < Latin], is the most difficult figure of the Spanish riding school (Haute école). It belongs to airs above the ground. At the highest point of the jump, the horse kicks out with the hind legs.

Aristocratically beautiful and obstinately elegant Lipizzan white horses in unnatural, yet highly sophisticated postures of the Spanish Dressage are as symptomatic attributes for the cultural space of Vienna as the schnitzel, Sachertorte, or "our" potentate's whiskers. The dancing figure of four-legged acrobats as well represents the leitmotiv of the exhibition project created by a Czech artist – painter, photographer, and performer Svatopluk Klimeš.

In his cycle of digital photographs placed in citylights or installed between two rails of the DROGERIE experimental exhibition space, the author caught ephemeral moments of temporal visual constellations, which he was confronted with during his visits to the Austrian metropolis. Unlike most of the modern tourist nomads, he did not create immediate pictures taken by a saturated traveller, but rather partial gestures of photographic participation in the city atmosphere, including records of carefree trips by tram, visual analysis of the delicate menu of Viennese cafes, peripheral perception of advertising posters in the streets or details of industrial nooks, which we are accustomed to perceive exclusively in the original wholes. His above-described travel euphoria rising from learning about foreign lands and manners is enhanced by the personally experienced communist repressions which among other things included restrictions of free movement of inhabitants of the then Czechoslovakia in otherwise multicultural Central European space.

Svatopluk Klimeš took the photographic input, which he takes for a base platform, by a common digital camera. He joined groups of tourists, oriented his camera according to where they pointed theirs, and copied their spontaneous photographic gestures. The germinal stage of the future overlay assemblies originated this way were further transformed by means of burning the surface with a butane torch, and filagree cutting through the surface by means of red hot blades to accent the given motif. The fine pattern of a rhythmical screen created by the light coming through the paper base implies secondary connotations to the floral ornament of the Vienna secession. Techniques often used by Klimeš also include action interventions of more brutal character – marks of a broad iron blade. The list of post-photographic modifications indicates that the character and intensity of his intervention are always conditioned by the general impression of the particular picture, so in case of brute urban scenes (including expressions of contemporary street art), the author penetrated the photographs using an especially fierce gesture.

However, the basic distinguishing signs of Svatopluk Klimeš creation involve above all spontaneity and optimism. Expressive humour, but also emphasis laid on the intimacy of experience and hiddenly present erotic layers on the other hand refer to Dadaism, surrealism, or action art of the last third of the twentieth century. The merit of his author's attitude is as well the presence of the performance element included both on the level of obtaining individual photographic records and accompanying texts, and at the moment of the subsequent pyromechanical interventions. And it is just this dynamic act – penetration with burning through – to shift the nascent artwork from the category of a replaceable technical record to the sphere of a real high art.

Mgr. Zdena Kolečková